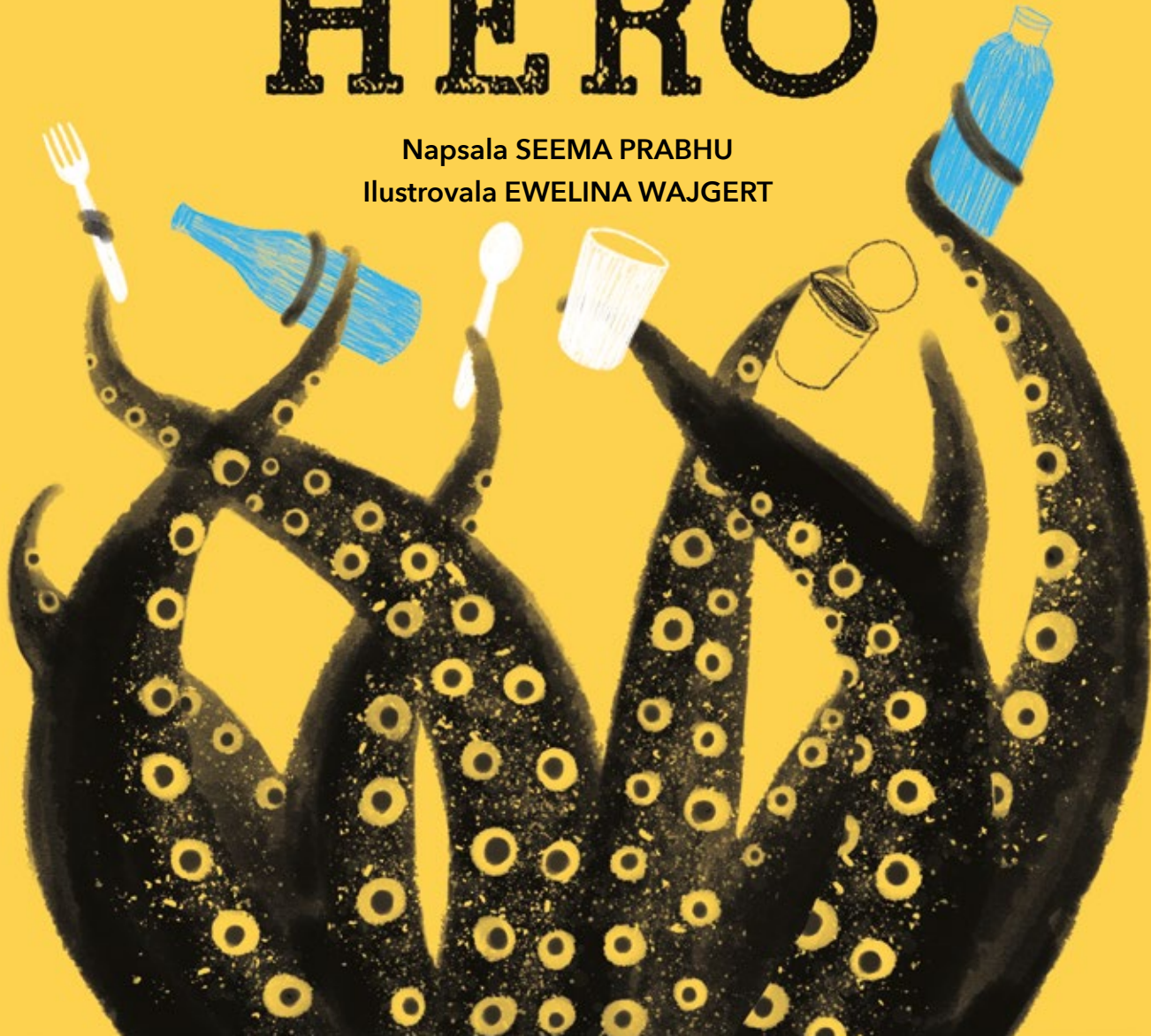

TRASH HERO

Napsala SEEMA PRABHU
Ilustrovala EWELINA WAJGERT

TRASH HERO

Napsala Seema Prabhu
Ilustrovala Ewelina Wajgert

Vydal
Trash Hero World
Hauptstrasse 32
6034 Inwil
Switzerland
Reg No:1993507
www.trashhero.org

Trash Hero je registrovaná ochranná známka Trash Hero World.

Text podléhá autorským právům © Seema Prabhu 2017, 2019.

Ilustrace podléhají autorským právům © Ewelina Wajgert 2017, 2019.

Databáze podléhá Trash Hero World.

První vydání 2020.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována
nebo předána v jakékoli formě nebo jakýmikoli prostředky bez svolení.

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se podíleli na vydání českého překladu této knihy.

Byl krásný slunečný den a zvířátka z Růžového útesu si plavala sem a tam, jako obvykle. Želva měla už velký hlad, a tak se rozhlížela po něčem k snídani. A pak uviděla medúzu, která se vznášela opodál a vypadala úplně k nakousnutí.

„Mňam. Přesně na co jsem měla chuť,“ pomyslela si a vydala se za ní. A právě ve chvíli, kdy se chystala medúzu chytit, spatřila žlutý záblesk, cákanec a najednou bylo vše rozmazané.

Když se hladina vody uklidnila, medúza byla pryč. Želva byla zmatená, a tak vyplavala na hladinu, aby se podívala, co se stalo.

A v tu chvíli želva spatřila malého kluka se žlutým tričkem, jak drží její medúzu. „Haló,“ vykřikla želva, „to je moje snídaně!“

„Kdepak,“ odpověděl jí chlapec. „To není jídlo. To je starý plastový sáček, který někdo zahodil. Když pak takový plastový sáček plave ve vodě, vypadá úplně stejně jako medúza. A pokud ho sníš, může tě otrávit nebo zůstat ve tvém žaludku, a ty pak nebudeš moci jíst žádné další medúzy.“

Želva se podivila. Nevěděla, co je to plastový sáček a to, co zatím slyšela, se jí vůbec nelíbilo.

„Já jsem Trash Hero,“ představil se chlapec.
„Zachraňuji zvířata od toho, aby jedla otrávené věci, které my lidé odhazujeme.“

„A proč takové věci odhazujete?“ odvětila želva,
„obzvláště ty jedovaté?! Takové věci by vůbec neměly být ve vodě.“

Chlapec se jen na želvu podíval smutnými očima,
ale nic neodpověděl. Místo toho se zahleděl do
dálky a řekl: „Promiň, ale už musím jít.“

A zamířil si to rovnou do podvodní školky, kde se
malé rybky chystaly pochutnat si na polystyrénu.

A large whale is swimming in the ocean, viewed from above. The whale's body is dark and textured, with its tail fluke visible on the right. A diver is swimming near the whale's head on the left side of the frame. The water is a deep blue color.

Trash Hero pracoval dál celý den, od Atlantiku po Pacifik.

Zachránil pár racků od zaměnění víčka z plastové lahve za rybu. Mladému tuleni vymluvil hrátky s plastovým sáčkem. A pomohl štěňátku od sněžení cigaretových nedopalků.

Ani rackové, ani tuleň, ani štěňátko nevěděli, jak moc škodlivé plasty nebo odpadky jsou, protože je z přírody neznali.

A tak ubíhal den za dnem. Když byla babička odpadkového hrdiny v letech svého vnuka, tak pracovala jen o víkendech. Ale od té doby se hodně změnilo a teď její vnuk musí pracovat celý den, každý den. I když má hodně energie, je to náročné. Vypadá to, že lidé vyhazují do přírody každý den více a více odpadků.

Jeho babička říkala, že všechny novodobé vymoženosti, jako jsou plastová brčka, lžice a sáčky, použijeme jen na pár minut a pak je zahodíme. Odpadkovému hrdinovi najednou tyto věci nepřipadaly jako vymoženost. A už určitě tak nepřipadají ani zvířátkům, kterým odpadky ubližují.

Jednoho rána se Trash Hero posadil na pláži. Unavený. Napil se ze své lahve na vodu a vzal si poslední sušenku z papírového sáčku.

Dával si velký pozor, aby nevyužíval žádné z novodobých plastových vymožeností, které by mohly ublížit jeho kamarádům.

V tu chvíli okolo něj prošla dívka s černým pytle a zeptala se odpadkového hrdiny, jestli by hodil svůj prázdný papírový sáček do jejího černého pytle. Dívka totiž sbírala odpadky, aby byla pláž krásnější.

Trash Hero byl překvapený. Podal jí svůj papírový sáček a poděkoval.

Pak jí začal vyprávět, jak se snaží všechna zvířátka zachránit, protože odpadky jsou pro zvířátka nebezpečné. Posteskl si, jak je to náročná práce.

Chvilku vypadala dívka zamyšleně. Pak se ale usmála a řekla: „Možná bych mohla pomoci!“

„Ale jak?“ zeptal se Trash Hero, „nemáš nadpřirozené schopnosti jako já, abys mohla obletět celý svět.“

„Já vím,“ smála se pořád, „ale mám hodně přátel! Pojd' se mnou...“

Trash Hero s ní šel až do školy ve vesnici. Tam odvyprávěl celé třídě svůj příběh a všechny holky, všichni kluci i paní učitelka, mu chtěli pomoci. Trash Hero už na to nebyl sám. Všichni slíbili, že budou dělat 3 věci:

Zaprvé - přestanou používat novodobé plastové vymoženosti, jako jsou jednorázové plasty, plastové sáčky nebo brčka.

Zadruhé - vždycky budou vyhazovat odpadky do košů. A **zatřetí** - seberou ze země všechny odpadky které uvidí, a tak nezůstanou zvířátkům na očích a nebudou je jíst.

Trash Hero se nemohl přestat usmívat.

„To znamená, že bude méně odpadků, které musím posbírat! A zvířátka budou víc v bezpečí.“

Paní učitelka jen souhlasně přikývla. Vysvětlila dětem ve třídě, že každý může být odpadkovým hrdinou jako Trash Hero. Každý může pomoci, aby byla naše planeta čistější a bezpečnější.

„To je pravda“, přitakal Trash Hero. „Sám na to nestačím. Čím víc bude odpadkových hrdinů, tím bude svět lepší.“ Všechny děti byly tak nadšené, že se rozhodly začít pomáhat ihned.

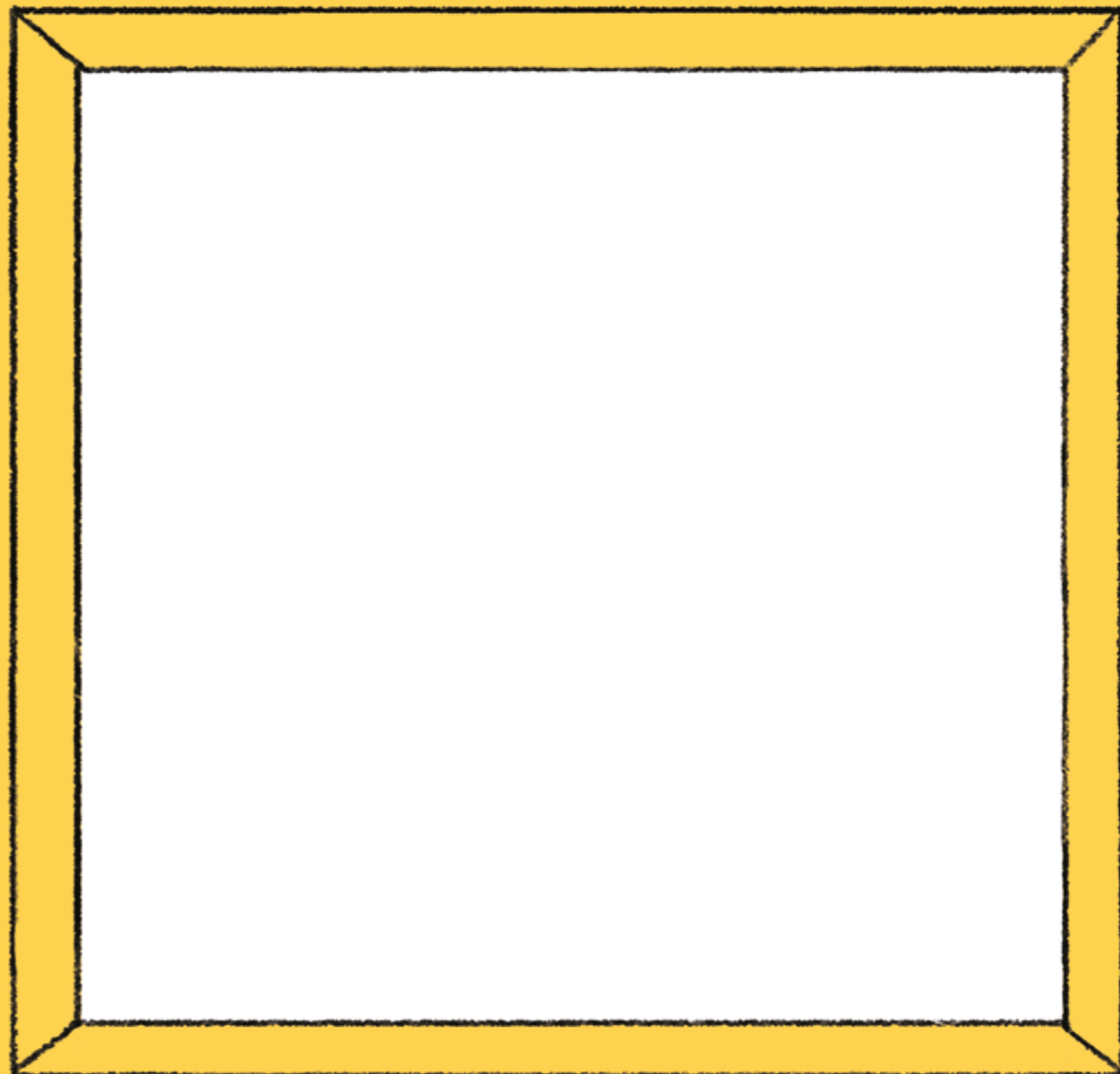
Ale Trash Hero už nemohl zůstat déle. Znovu se zahleděl do dálky a zmizel. Tentokrát pomoci delfínovi, který se rozhodl spolknout zapalovač.

I'M A TRASH HERO

Jméno:

Věk:

↖ nakresli svůj
obrázek

Zajímavosti o plastu a oceánu

Oceány obsahují **97 %** veškeré vody na naší planetě. Víš, že zhruba polovina kyslíku, který dýcháme, pochází právě z oceánů? V nich bydlí 250 000 druhů podmořských živočichů. Proto je oceán velice důležitým zdrojem jídla pro ptáky a také lidi.

Do oceánu se každý rok dostane až **12 700 tun** odpadků, z toho 80 % tvoří plasty. Plast se ale nerozkládá přirozeně jako organický odpad, jako třeba slupky od jablka. Plast se může rozložit na menší a menší částičky, ale nikdy se nerozloží úplně. Místo toho se z něj stane jed v oceánu.

Malé jedovaté kousky někde plavou častěji než plankton (plakton jsou drobní živočichové, kterými se živí třeba medúzy nebo velikánští žraloci vegetariáni). Smutným příkladem je severní Tichý oceán - dnes je v něm 6x více plastu než planktonu. Vědci mu proto začali říkat „**plastová polévka**“.

Více jak polovina plastů v oceánu pochází z „vymožeností“, které denně používáme. Plastové sáčky, brčka, lahve na vodu - všechny ty věci, které použijeme jen na chvíli a hned je vyhodíme. Když se pak plast dostane do oceánu, může se dostat do těla ptáků a mořských tvorů. Tak bohužel zahyne zhruba **milion** ptáků a mořských tvorů ročně.

Můžeš to zastavit? Ano! Potřebujeme další odpadkové hrdiny, abychom snížili spotřebu plastů. Pojď do toho s námi!

KDE KONČÍ TVOJE ODPADKY?

Většinu lidí ani nenapadne, co se stane s odpadem, který hodí do koše. Sejde z očí, sejde z mysli. Odpad je pro přírodu škodlivý a nebezpečný. Nejlepší by bylo ho vůbec nevytvářet a nebo alespoň co nejméně.

NEPOŘÁDEK

Nepořádní lidé odhazují odpadky na zem, kdekoli je napadne: v parku, v lese, na louce nebo třeba do řeky. V přírodě odpadky zůstávají velmi dlouho a škodí zvířatům i rostlinám, řekou často doplují až do moře.

SKLÁDKY

Většina směsného (nevytríděného) odpadu končí na skládkách. Vznikají tak hory odpadků, které ošklivě páchnou a uvolňují jedovaté látky do půdy, do vody i do vzduchu. Velmi často také skládky začnou hořet, což je pro okolní přírodu pohroma.

SPALOVÁNÍ

Při hoření plastů vzniká spousta jedovatých látek, které pak dýchají lidé, zvířata i rostliny. Ve velkých městech se odpadky pálí ve „spalovnách“ (továrnách na spalování odpadků). Takové spalování je sice méně škodlivé než doma v kamnech, ale i tady vzniká velmi jedovatý odpad, který přírodě škodí.

UPCYKLACE

Upcyklace (čti apcyklace) je, když z předmětů, které by jinak skončily v koši, vyrobíš něco užitečného. Třeba květináč, držák na tužky, krmítko pro ptáčky nebo hmyzí domeček. Zkuste se doma nebo s kamarády zamyslet a něco společně vyrobit.

Jak na to? Inspiraci můžeš načerpat třeba na internetu. Stačí hledat „upcycling“.

KOMPOST

Slupky a zbytky ovoce a zeleniny z kuchyně nedělají ve směsném odpadu dobrotu. Můžete je ale přeměnit ve kvalitní hnojivo pro pokojové květiny i rostliny na zahradě. Stačí si založit kompost. Zahradní komposty bývají obvykle větší a pojmu více zbytků, ale i když žijete v bytě ve městě, můžete si pořídit nebo vyrobit vermikompostér. V něm žijí stovky malých žížal, které si rády pochutnají na zbytcích z kuchyně.

RECYKLACE

Když budete třídit odpad, může se pak recyklovat. To znamená, že se roztříděný materiál použije pro výrobu nových věcí. Proto třídíme papír, plasty, sklo, kov, nápojové obaly i elektroodpad.

Ne všechno, co vytrídíme do barevných kontejnerů, se recykluje, ale je to vždycky lepší než házet cenné materiály do směsného odpadu.

MÉNĚ JE VÍCE

Nejlepší by bylo odpad vůbec nevytvářet. Čím méně odpadu, tím lépe pro přírodu. Na následujících stránkách najdeš pár tipů, jak začít.

Jak na to? Styl života, kdy nevytváříme odpad, se jmenuje „zero waste“ (čti zirou vejst). Nevytvářet vůbec žádný odpad je docela těžké, ale každý ušetřený odpadek se počítá.

STAŇ SE ODPADKOVÝM HRDINOU

Připrav se! Máme pro tebe připravených pár úkolů, které můžeš plnit, kolikrát jen budeš chtít. Na další stránce si pak zapisuj body, které získáš po splnění každého úkolu.

Více splněných úkolů = více bodů

2 VYRÁBĚJ Z ODPADKŮ

Některé odpadky můžeš také upcyklovat, to znamená vyrobit z nich něco užitečného, aby neskončily v koši nebo v popelnici, na skládce ani v přírodě. Zkus doma nebo ve školce/škole vyrobit třeba:

- květináč
- držák na tužky
- obraz nebo sošku
- šperk

1 upcyklovaný odpadek = 1 bod

1 UKLIĎ ODPADKY

80 % odpadků v oceánu pochází od nás lidí, kteří žijeme na pevnině. Úklid odpadků kolem potoků a řek je proto velice důležitý. Určitě dokážeš rychle uklidit ulici nebo les, poblíž kterého bydlíš! Jde to snadno, když máš s sebou lidi, kteří chtějí také pomáhat. Přidej se na další úklid Trash Hero blízko tvého domova. Nebo zorganizuj svůj vlastní s kamarády, rodiči nebo učiteli.

1 úklid = 10 bodů

1 organizace úklidu = 20 bodů

► TIP

Další nápady jak být Trash Hero najdeš na našich webových stránkách:
trashhero.org/kids

3 DOLEJ SI LAHEV

Namísto nákupu a odhození nové lahve pokaždé, když piješ, zkus naplnit lahev, kterou už máš, vodou z kohoutku. Šetři životní prostředí a šetři peníze!

1 dolití lahve (0 použitých nových plastových lahví) = 1 bod

4 PŘINES SI SVOJÍ TAŠKU

Jdete do obchodu? Vezměte si z domova nákupní tašku a látkové sáčky. Už si nebudete muset kupovat novou tašku nebo si brát plastové sáčky, které doma hned vyhodíte. Tak jednoduše můžete na nákupu pomoci přírodě.

Tip pro tebe: Popros svou maminku nebo tatínka, aby s sebou nosili tašku na nákup, kterou mohou opakovaně používat.

Vlastní taška v 1 dni (0 použitých plastových sáčků a tašek) = 1 bod

5 SPOČÍTEJ TO

Spočítej počet plastových odpadků, které skončí v koši u vás doma nebo ve vaší třídě ve škole za jeden den. Můžeš je i roztřídit, abyste zjistili, který druh převažuje. Zamyslete se nad tím, jak by se dal jejich počet snížit.

Následující den spočítej plastové odpadky znovu, abyste zjistili, jestli je jich méně. Další den to udělejte znovu.

Méně plastových odpadků = 1 bod

Žádné plastové odpadky = 5 bodů

PŘEHLED BODŮ

- Úklid » 10 bodů
 - Uspořádej úklid » 20 bodů
 - Tvoř z odpadu » 1 bod / odpadek
 - Žádná igelitka » 1 bod / den
 - Dolej si lahev » 1 bod / den
 - Svačina bez odpadu » 2 body
 - Méně plastu » 1 bod / den
 - Žádný plast » 5 bodů / den
 - Plakát » 2 body
 - Video » 5 bodů
 - Přednáška » 10 bodů
- Nezapomeň si zaznamenat body!*

BUĎ TRASH HERO							
DATUM	ÚKLID	VYRÁBĚJ Z ODPADKŮ	BEZ SÁČKU/ LAHVE	SPOČÍTEJ TO	SVAČINA BEZ ODPADU	INSPIRUJ OSTATNÍ	BODY
CELKEM BODŮ							

BUĎ TRASH HERO							
DATUM	ÚKLID	VYRÁBĚJ Z ODPADKŮ	BEZ SÁČKU/ LAHVE	SPOČÍTEJ TO	SVAČINA BEZ ODPADU	INSPIRUJ OSTATNÍ	BODY
CELKEM BODŮ							

VÍTEJ MEZI NÁS!
Přihlaš se o žluté tričko
jako nový odpadkový
hrdina!

VÝBORNĚ!
Dostaneš diplom
odpadkového hrdiny!

200 SKVĚLÁ PRÁCE!
.....
.....

JSI NEUVĚŘITELNÝ!
.....
.....

JSI INSPIRATIVNÍ!
.....
.....

SUPER HRDINA!
.....
.....

KAŽDÝ MŮŽE BÝT TRASH HERO

Trash Hero je dobrovolnické hnutí, které vzniklo v roce 2013 v Thajsku. Dnes už působí skoro po celém světě včetně České republiky. Trash Hero pořádají pravidelné úklidy v přírodě i ve městech. Tím se snaží inspirovat sebe i ostatní ke snižování spotřeby plastu a větší ohleduplnosti k životnímu prostředí.

Chceš nám napsat? Zajímá tě víc? Najdeš nás na webových stránkách www.trashero.cz nebo na sociálních sítích.

děkujeme